

CABINET DE AVOCAT "CORNELIU-LIVIU POPESCU"

CORNELIU - LIVIU POPESCU

Avocat

Baroul București & Baroul Paris

Profesor universitar doctor și conducător de doctorat și postdoctorat

Către:

- ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
- CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

Doamnă Prezidentă a Înaltei Curți de Casație și Justiție,
Doamnă Prezidentă a Consiliului Superior al Magistraturii,

Subsemnatul, **Corneliu-Liviu POPESCU**, cetățean român, domiciliat în str.

profesor la Facultatea de
Drept a Universității din București și la Colegiul Juridic de Studii Europene al Universității
Paris I Panteon-Sorbona, avocat în Barourile București și Paris,

Formulez prezenta

PLÂNGERE PREALABILĂ (în principal) / **PETIȚIE** (în subsidiar)

Prin care, cu referire la Declarația comună a Consiliului Superior al Magistraturii, Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Ministerului Public de aderare la valorile fundamentale, principiile și mecanismul de monitorizare al Strategiei naționale anticorupție 2016-2020, înregistrată la Înalta Curte de Casație și Justiție sub nr. 505/2017 din 12.07.2017 și la Consiliul Superior al Magistraturii sub nr. 16/19614/2016 din 10.07.2017 și publicată pe site-ul oficial al Consiliului Superior al Magistraturii, www.csm1909.ro, la 17.08.2017, solicit distinct fiecăreia dintre cele două autorități constituționale destinate ale prezentei să revoce decizia de participare și să se retragă de la respectiva Declarație comună.

Uniunea Națională a Barourilor din România - Baroul București

Avocat definitiv cu drept de a pune concluzii la Înalta Curte de Casație și Justiție și la Curtea Constituțională

Motivele plângerii prealabile / petiției

În fapt

Prin răspunsurile (în substanță identice) date de ÎCCJ și CSM la cererea de informații de interes public formulată, mi s-a comunicat că temeiul juridic al participării celor două autorități constituționale la Declarația comună este reprezentat de art. 6 alin. (1) și anexa nr. 1 din HG nr. 583/2016.

Principalele asociații profesionale ale judecătorilor / magistraților au protestat oficial și public împotriva Declarației comune.

În drept

Dreptul substanțial

Calitatea de parte a ÎCCJ și CSM la Declarația comună este manifest anticonstituțională, neconvențională și nelegală, pentru următoarele motive:

I. Violarea normelor și principiilor constituționale

1. Organizarea și funcționarea (ceea ce include competența, atribuțiile și îndatoririle) CSM și instanțelor judecătorești se stabilesc *exclusiv prin Constituție și lege organică* (art. 73 alin. (3) lit. I) din Constituție), *a contrario* nu printr-o hotărâre a Guvernului, care se emit pentru organizarea executării legilor (art. 108 alin. (2) din Constituție).

Or, ambele autorități constituționale semnatare recunosc expres faptul că singurul temei juridic al competenței lor de a deveni parte la Declarația comună este *o hotărâre a Guvernului*, ceea ce *violază principiul constituțional al legalității*, fundament al *statului de drept* (art. 1 alin. (3) din Constituție).

2. Guvernul exercită conducerea generală a administrației publice (art. 102 alin. (1) din Constituție), în timp ce instanțele judecătorești și CSM fac parte din *autoritatea judecătorească* (titlul III cap. IV secțiunile 1 și 3 din Constituție).

Guvernul nu poate impune, prin hotărâre, îndatoriri pentru ÎCCJ și CSM, pentru că nu are această competență, *nu are rolul constituțional pentru a o face*.

3. Justiția se realizează prin instanțele judecătorești, iar judecătorii care o compun sunt *independenți* (art. 124 alin. (3) și art. 126 alin. (1) din Constituție), în timp ce Consiliul Superior al Magistraturii este garantul *independenței justiției* (art. 133 alin. (1) din Constituție), *separația și echilibrul puterilor* - în concret, executivă și judecătorească - funcționând ca un principiu de organizare a statului în cadrul democrației constituționale (art. 1 alin. (4) din Constituție).

A accepta îndatoriri pentru ÎCCJ și CSM stabilite prin hotărâre a Guvernului înseamnă a viola principiul constituțional al *separației puterilor în stat* și, prin aceasta, principiul constituțional al *statului de drept* (art. 1 alin. (3) din Constituție).

De altfel, în anexa 1 (indicată expres de ÎCCJ și CSM ca reprezentând și ea temei juridic pentru semnarea Declarației comune) a HG nr. 583/2016, la secțiunea 9, parag. 9.1 instituie *autoritatea Ministerului Justiției și a Guvernului* în implementarea Strategiei (iar semnarea Declarației comune este un act de implementare), ceea ce înseamnă că, prin semnarea Declarației comune, organele unipersonale de conducere a ÎCCJ și CSM au decis, conștient și voluntar, *să pună ÎCCJ și CSM sub autoritatea (adică în subordinea) Ministerului Justiției și a Guvernului*.

4. Prezumția de legalitate de care se bucură HG nr. 583/2016 (până în prezent nerăsturnată formal prin anularea de instanța de contencios administrativ), ca act administrativ normativ adoptat, publicat și intrat în vigoare, nu poate sub nicio formă să dea vreo urmă de legalitate semnării Declarației comune de președinta ÎCCJ și de președinta CSM.

Violând atât de grav și de manifest dispoziții constituționale esențiale, cu valoare de principii fundamentale (independența justiției, separația puterilor, legalitatea, statul de drept), HG. nr. 583/2016 - sub aspectul dispozițiilor care privesc instanțele judecătorești și CSM, dar și Parlamentul, căruia i se impun de asemenea îndatoriri, inclusiv de a legifera într-un anumit mod și într-un anumit termen, deși Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării (art. 61 alin. (1) din Constituție - este *manifest anti-constituțională* (neconstituționalitatea unui act administrativ fiind o formă agravată de nelegalitate), chiar omul simplu (care știe de separația puterilor, de stat de drept, de legalitate, de independența justiției) putând realiza imediat acest lucru (*a fortiori* două judecătore cu grad de ÎCCJ, care sunt și președinții ÎCCJ și CSM). Testul *actului manifest ilegal* pentru omul mediu fiind trecut, înseamnă că *presumția de legalitate nu funcționează* și, în plus, *cei care au executat un ordin vădit nelegal (chiar cu caracter normativ) nu sunt apărați de răspundere penală*.

II. Violarea Convenției europene a drepturilor omului și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului

5. Potrivit art. 11 alin. (2) și art. 20 din Constituție, precum și jurisprudenței de principiu a Curții Constituționale și a ÎCCJ, Convenția europeană a drepturilor omului și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului sunt direct aplicabile în ordinea juridică internă română, cu forță supra-legislativă și valoare interpretativă constituțională.

Art. 6 din Convenție, care este interpretat de Curte în lumina preambulului ce garantează *preeminența dreptului într-o societate democratică*, consacră *dreptul la un proces echitabil*, incluzând *inter alia dreptul la o instanță independentă și imparțială, dreptul la apărare și dreptul la egalitate de arme*, iar exigențele echitabilității, independenței și imparțialității trebuie respectate atât în mod obiectiv, cât și din perspectivă subiectivă, *inclusiv la nivelul aparențelor*.

Or, Declarația comună, prin care părțile "reafirmă determinarea", "își exprimă, în mod ferm, angajamentul" de "luptă împotriva corupției" (trecând peste limbajul de lemn de

inspirație totalitară comunistă), este semnată de ÎCCJ (curtea supremă a ordinului judiciar, consacrată constituțional) și CSM (garantul constituțional al independenței justiției) **în comun cu "Ministerul Public"**.

Adoptarea, de ÎCCJ și CSM, a unor acte de executare a HG nr. 583/20016, este anti-constituțională. Faptul că acest lucru s-a făcut **în comun cu Ministerul Public** (decizie aparținând exclusiv ÎCCJ și CSM, neimpusă de HG nr. 583/2016) adaugă și o dimensiune de **neconvenționalitate** celei de neconstituționalitate.

Astfel, conform jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, inclusiv în cauzele împotriva României (cunoscute perfect de președinta ÎCCJ ca fost Agent guvernamental), în materie penală (iar "lupta" împotriva corupției se face în principal prin mijloace penale) **procurorul este una dintre părțile procesului penal, adică partea acuzatoare** (motiv pentru care, fiind **lipsit de imparțialitate**, nu poate fi calificat drept "magistrat" în sens european autonom); de asemenea, fiind sub autoritatea ministrului justiției, este **lipsit și de independență**, deci nici acest criteriu al noțiunii europene autonome de "magistrat" nu este satisfăcut de procuror.

Or, semnarea de instanța supremă a ordinului judiciar și de garantul independenței justiției a unei declarații comune cu parchetul, parte acuzatoare în procesele penale privind corupția, **crează, cel puțin la nivelul aparențelor, un dubiu puternic și obiectiv justificat atât de lipsă de imparțialitate a judecătorilor (care s-au "aliat" cu procurorii acuzatori), cât și de lipsă de independență a lor (deoarece li se impune de șefii ÎCCJ și CSM să lupte împreună cu procurorii).**

Existența acestui puternic dubiu, obiectiv justificat, al lipsei de imparțialitate și independență, cel puțin la nivelul aparențelor, este dovedit imediat cu **luările publice oficiale de poziție ale celor mai importante două asociații profesionale ale judecătorilor / magistraților**, Asociația Magistratilor din România și Uniunea Națională a Judecătorilor din România, care au reacționat vehement împotriva Declarației comune. Dacă pentru principalele asociații profesionale ale judecătorilor există, prin această Declarație comună, o gravă problemă de independență și imparțialitate a instanțelor judecătorești penale care soluționează cauze privind corupția, atunci **dubiul este justificat obiectiv**, deci art. 6 din Convenție este violat.

III. Violarea legilor organice ale sistemului judiciar

6. Exclusiv în ceea ce privește CSM, răspunsul la cererea de informații de interes public arată că decizia de semnare a Declarației comune s-a luat de Plen, în temeiul art. 19 alin. (2) din Regulamentul de organizare și funcționare al CSM (conform căruia Plenul exercită orice alte atribuții prevăzute de lege și de regulamente), dar că nu s-a adoptat o hotărâre a Plenului CSM, ca document separat.

Există două motive de nelegalitate privind decizia adoptată de Plenul CSM în sensul ca această autoritate constituțională să devină parte la Declarația comună.

Primo, art. 19 alin. (2) din Regulament arată că Plenul exercită orice altă atribuție prevăzută de lege și de regulamente. Interpretarea sistematică arată că noțiunea de "lege" este folosită în sens restrâns (act normativ adoptat de Parlament), iar nu în sens larg (orice act normativ), pentru că în a doua ipoteză ar fi fost inutil să se adauge și "regulamente". Or, **HG**

nr. 583/2016 nu este nici "lege", nici "regulament", deci textul nu este aplicabil, iar adoptarea deciziei Plenului în temeiul acestui text normativ este ilegală.

Secundo, potrivit art. 23 alin. (1), art. 27 alin. (3) și art. 29 alin. (4) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, actele CSM sunt **hotărârile** Plenului și ale Secțiilor. Plenul CSM nu-și poate manifesta voința juridică decât prin adoptarea unei **hotărâri**, care trebuie să fie **motivată și semnată de președinte**, iar nu prin "soluționarea" unui punct de pe ordinea de zi, care să nu se formalizeze într-o hotărâre - act juridic distinct. Or, decizia luată de Plenul CSM de semnare a acestei Declarații comune nu s-a formalizat în adoptarea unei hotărâri motivate și semnate de președinte, deci ea este inexistentă juridic.

7. Decizia de semnare a Declarației comune, fie de ÎCCJ, fie de CSM, este nelegală, în sensul că modalitățile au fost diferite, dar numai una dintre modalități (oricare ar fi ea) ar putea fi eventual legală.

Astfel, atât CSM, cât și ÎCCJ, dispun de un organ de conducere unipersonal (președintele) și de un organ de conducere colegial (Plenul CSM, respectiv Colegiul de conducere al ÎCCJ).

Strict sub aspectul care ne interesează, normele din Legea nr. 304/2004 și nr. 317/2004 sunt **similare**: organul colegial exercită și alte atribuții decât cele prevăzute de legea organiză și de regulamentul de organizare și funcționare, dacă sunt prevăzute expres în norme speciale, iar organul unipersonal reprezintă autoritatea în raporturile juridice cu terții.

Or, deși aceste **norme juridice sunt similare**, în cazul CSM decizia de semnare a Declarației comune a aparținut **Plenului** (cu întemeiere pe norma juridică privind competența acestuia stabilită și de alte acte normative, în concret HG nr. 583/2016), iar **nu președintelui** (deci, nu în temeiul competenței acestuia de reprezentare a autorității). Dimpotrivă, în cazul ÎCCJ, decizia de semnare a Declarației comune a aparținut **președintelui** (care s-a întemeiat pe norma privind competența sa de reprezentare a autorității), iar **nu Colegiului de conducere** (deci nu s-a recurs la norma privind competența organului colegial de a exercita orice alte atribuții prevăzute de acte normative speciale, adică HG nr. 583/2016).

Cum normele juridice sunt **similare**, este evident că, din punct de vedere al **logicii formale**, nu poate fi în același timp corectă și aplicarea, în cazul CSM, a normei privind organul **colegial**, și aplicarea, în cazul ÎCCJ, a celei privind organul **unipersonal**. Logica formală arată că **una dintre cele două soluții** (sub aspect logic, oricare dintre ele) **este exclusă**. Juridic, este **imposibil ca amândouă soluțiile să fie în același timp legale**, deci măcar una este ilegală (fiind însă perfect posibil ca amândouă să fie ilegale, cum este de fapt cazul în realitate).

Dreptul procedural

În principal, calific Declarația comună drept un act juridic în regim de putere publică, (pretins) dat pe baza și în executarea legii, (pretins) în îndeplinirea misiunii de serviciu public, de autorități publice, deci un **act administrativ**, așa încât calific prezenta cerere drept o **plângere administrativă prealabilă**, în sensul art. 7 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

În subsidiar, dacă apreciați că Declarația comună nu este act administrativ, calific

prezenta cerere drept *petiție* întemeiată pe OG nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor.

Independent de calificarea cererii, solicit fiecare dintre cele două autorități constituționale destinate (ÎCCJ și CSM), în mod distinct, revocarea în tot a Declarației comune, ceea ce semnifică adoptarea separată de ÎCCJ și CSM a câte unui act individual de retragere (a ÎCCJ și, respectiv, a CSM) de la Declarația comună.

Solicit să primesc răspuns distinct de la fiecare dintre cele două autorități publice destinate ale prezentei cereri, în format electronic, la adresa de email indicată *supra*.

Independent de calificarea prezentei cereri, ea nu împiedică formularea, împotriva semnatarelor (președinta ÎCCJ și președinta CSM), a unor *denunțuri penale pentru abuz în serviciu* (fiind încălcate Constituția, Convenția europeană a drepturilor omului și legi organice) și a unor *sesizări disciplinare și deontologice pentru grava vătămare a independenței, imparțialității, autorității și prestigiului justiției, prin acțiuni intenționate*.

Mijloace de probă

Înțeleg să mă folosesc de proba cu înscrisurile reprezentate de răspunsurile ÎCCJ și CSM la cererea mea comună de informații de interes public și de comunicatele publice oficiale ale AMR și UNJR.

Aspecte de formă

Prezenta plângere prealabilă / petiție este redactată personal de petent, conține 6 (șase) file, este semnată electronic, este în format PDF și este expediată Înaltei Curți de Casație și Justiție și Consiliului Superior al Magistraturii, prin email, la adresele relatii publice@scj.ro și secretar_general@csm1909.ro, astăzi, 10.09.2017.

Corneliu-
Liviu
Popescu

Signature numérique
de Corneliu-Liviu
Popescu
Date: 2017.09.10
13:46:47 +03'00'

Corneliu-Liviu POPESCU